

Folksam

Er ansökan om undantag från förbudet att behandla personuppgifter om lagöverträdelser

Datainspektionens beslut

Datainspektionen beslutar med stöd av 9 § personuppgiftsförordningen (1998:1191) att Folksam ömsesidiga försäkring får behandla personuppgifter om lagöverträdelser i enlighet med ansökan.

Datainspektionen beslutar att undantaget kan återkallas om Folksam behandlar personuppgifter på ett sätt som strider mot förutsättningarna för detta beslut eller om någon annan förutsättning för beslutet ändras t.ex. en ändring i lagstiftningen.

Ansökan

Folksam ömsesidig sakförsäkring, org nr 502006-1619, (Folksam) har i första hand gjort gällande att de personuppgifter som Folksam avser att behandla inte utgör uppgifter om lagöverträdelser och att Folksam därför kan behandla uppgifterna utan undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen. I andra hand har Folksam ansökt om ett undantag från det nämnda förbudet.

Av ansökan framgår bl.a. följande. Folksam avser att införa en ny försäkringsprodukt som innebär att försäkringstagaren får sin premie bestämd utifrån hur den försäkrade bilen framförs. Det övergripande syftet är att skapa en bilförsäkring som stimulerar till ett förändrat körbeteende och därmed spar liv och miljö samt förhindrar personskador och andra skador.

Användningen av produkten innebär att uppgifter om bilens körsätt registreras i utrustning som finns i bilen. Uppgifterna överförs sedan i sammanställd form till Folksam som använder dem för beräkning av försäkringstagarens premie. Vidare kommer försäkringstagaren via en webbtjänst att kunna ta del av uppgifterna.

De personuppgifter som ska behandlas gäller endast personer som frivilligt ingår avtal med Folksam om bilförsäkring där premie eller premierabatter bestäms i förhållande till hur den försäkrade bilen körs. Försäkringstagaren ska dels ingå aktuellt försäkringsavtal med Folksam, dels själv ansvara för att mätutrustningen sätts in i och tas ut ur den försäkrade bilen.

Folksam har begärt att sekretess ska gälla för vissa delar av ansökan med hänsyn till att dessa delar innehåller uppgifter om produkten som utgör affärshemligheter.

Skäl för beslutet

Uppgift om lagöverträdelse

Enligt 21 § första stycket personuppgiftslagen är det förbjudet för andra än myndigheter att behandla uppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott. En uppgift om att någon har eller kan ha begått ett visst brott utgör en uppgift om lagöverträdelse, även om det inte finns någon dom eller motsvarande beträffande brottet, om uppgiften har kvalificerats till att avse något visst brott. Däremot har det ansetts tveksamt om uppgifter om faktiska iakttagelser ska anses utgöra uppgifter om lagöverträdelser enligt 21 §. Som exempel på den senare typen av uppgifter har nämnts "en uppgift om att någon har kört bil mellan två orter med viss (för hög) genomsnittlig hastighet" ska anses omfattas av förbudet (SOU 1997:39 s. 380).

Av de uppgifter som Folksam avser att behandla kommer det gå att utläsa att den försäkrade bilen har haft en genomsnittshastighet och hur denna hastighet förhåller sig till gällande hastighetsbegränsning på den körda sträckan. Överträdelse av hastighetsbegränsning kommer särskilt markeras som sådan. Det är Datainspektionens uppfattning att uppgiften därmed har kvalificerats till att avse ett visst brott och att den därför inte kan anses utgöra en uppgift om faktiska iakttagelser.

Mot bakgrund av detta anser Datainspektionen att de uppgifter som Folksam avser att behandla kommer att innehålla sådana uppgifter om lagöverträdelser som avses i 21 § personuppgiftslagen.

Undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen

Datainspektionen kan med stöd av 9 § personuppgiftsförordningen besluta i det enskilda fallet om undantag förbudet i 21 § personuppgiftslagen. Avsikten är att Datainspektionen ska kunna besluta om sådana undantag i de fall enskilda har ett befogat intresse av att behandla personuppgifter om lagöverträdelser och står under tillfredställande kontroll av en myndighet (SOU 1997:39 s. 379). Enligt Datainspektionens mening ska möjligheten att meddela undantag från förbudet tillämpas restriktivt.

I bedömningen om undantag ska meddelas ska bl.a. följande beaktas.

Det bakomliggande syftet med den planerade personuppgiftsbehandlingen är att främja en ansvarsfull och sparsam körstil och därmed att motverka person- och saksador i trafiken samt spara miljön. En försiktigare körstil leder till minskade kostnader för försäkringsbolaget men även för samhället i stort.

Mot Folksams intresse av att få utföra behandlingen ska vägas de enskilda försäkringstagarnas intresse av ett lämpligt integritetsskydd. I den bedömningen är det av väsentlig betydelse att personuppgiftsbehandlingen kommer att ske på frivillig basis. I bedömningen ska även vägas in att risken för otillbörliga integritetsintrång minskas genom att personuppgifter överförs till Folksam i sammanställd form och att de uppgifterna endast ska användas för att beräkna försäkringspremien samt att de inte kommer att spridas utanför Folksam.

Mot denna bakgrund anser Datainspektionen att Folksam har ett befogat intresse av att få behandla uppgifterna på det sätt som beskrivs i ansökan. Undantag från förbudet mot behandling av personuppgifter om lagöverträdelser bör således beslutas.

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som ni begär. Inspektionen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Datainspektionen sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholms län för prövning om inspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

Detta beslut har beslutats av generaldirektören Göran Gräslund i närvaro av chefsjuristen Hans-Olof Lindblom, tillsynschefen Catharina Fernquist och juristen Martin Brinnen, föredragande.

Göran Gräslund

Martin Brinnen